

Mottó:

„Az emlékek nem öregednek sem velünk, sem önmagukban. Megmaradnak olyannak, amilyenek a memóriánk exponálta őket akkor, amikor még nem tegnapok, de jelen pillanatok voltak.” (S.I.)

ELŐSZÓFÉLE

Szabó Magda „Régimódi történet” című könyve egy régiségkereskedő boltjában kezdődik, ahol a szerző rátalál egy kancsóra, ami különös emlékeket ébreszt fel benne...Megveszi, hazaviszi... féltestvére egy alkalommal nála járva szintén felismeri a régi kancsót...És elindul az emlékezés ... egy család története... a Gacsáryak, Jablonczayak, Szabók....története.

Tudom, hogy „ kicsit a naggyal ” nem szabad összehasonlítani, erre még Osztályfőnökünk hívta fel a figyelmemet egykor, de régi kancsója „kicsinek, nagynak ” egyaránt van ... A mi régiségkereskedőnk szépemlékű osztálytársunk, Szabó Zoli, aki örökre csak Csünyöknek marad meg emlékezetünkben. Ő gyűjtötte, ápolta, ragasztotta az emlékeket régi füzetekbe, őrizte és cipelte osztálytalálkozókra hosszú éveken át... És ez az a kancsó, amit mindannyian örömmel felismerünk, ha meglátjuk ...

Induljon hát a történet Somlyai Kati jóvoltából, aki nagy ügybuzgalommal látott hozzá az emlékek felkutatásához és rendezéséhez - köszönet érte - és amely ebben a formájában, amit most a kezetekben tartotok, természetesen csak nagyon töredékes lehet... Mert ezt a történetet csak együtt lehet megírni ...

Induljon hát a Balogh Pircsik, Barta Magdik, Bánkövi Csutik.....Vass Lajoskák,Vásárhelyi Verák története...

Budapest, 2011. március.

Szandaváry Csaba

Az Egressy Gábor gimnázium jelvénye és a fiúk egyensapkája

Az egyensapka, ugyanúgy mint az iskolai egyenköpeny (fiúknak és lányoknak egyaránt kötelező viselet volt) órákon kívül az iskolatáskák mélyén volt csak „látható”. Az iskola jelvényének helye a sapka elején fent, vagy a köpenyünkön (télen a kabáton) volt.

Tartalomjegyzék

I. Gimnáziumi évek 1961-1965	3
• Tanárok és tanulók	4
• Ez + Az	6
• Szakkörök	7
• Politechnika	8
• Osztálykirándulások	10
• A világot jelentő deszkákon	18
• Építőtáborok	20
• Társadalmi munka	23
• Barátságok	24
• KISZ	26
• Szalagavató	28
• Ballagás és tabló	30
II. Emlékgyűjtemény	35
• „Ereklyegyűjtemény	35
• Emlékszilánkok	45
III. Osztálytalálkozók	51

I. Gimnáziumi Évek

1961-65.

Akkoriban, amikor — Karinthy után szabadon — „az Egressy gimnázium 4 osztálya járt belénk” az iskola története egyenlő volt a mi történetünkkel, hiszen a magunk önző kamaszvoltában senkit nem érdekelt ilyesmi, mint az iskola története.

50 évvel azután, hogy első osztályos gimnazistaként beléptünk az Egressy kapuján, majd 4 évvel később, „érett fejvel” el is hagytuk, néhány adatot és egy kis történelmi hangulatot azért megosztanánk veletek.

Az épület 1906-ban leányiskola céljára épült. 100 éves fennállása alatt feladatai, képzési célja többször változott. 1948-ig (nagyjából ekkor születtünk mi) polgári iskola volt, majd általános iskola lett. Az 50-es évek közepétől egyes termeiben az I. István (akkor már nem Szent István) gimnázium kihelyezett osztályai tanultak. 1957. szeptember 1-je már az önálló gimnázium születésnapja. Idézet egy 1958-as dokumentumból: *„Felhívom gimnáziumunk tanulóit, hogy 1958. szeptember 15-ig írásban vagy rajzban adják be elgondolásaikat az iskolai egyensapkára és jelvényre vonatkozóan. A sapka és a jelvény tervezésében domborodjék ki a múlt hagyománya és nemzeti jellegzetessége mellett az újabb formai, esztétikai és egyszerűségben mutatkozó gazdaságosság és célszerűség is.”*

„Tanúsíthatjuk, hogy ez tényleg maradéktalanul sikerült, mivel a nyertes pályázat szerint a sapka egy 'bocskaira', a jelvény pedig egy nemzeti szín pajzson fáklyát tartó kéz formájában a párt - bocsánat a Párt - jelvényére hasonlított. Ennek a kis stílustörésnek sajnos aztán a sapka esett áldozatául, mert azt igen könnyen, egy hajtással Tito partizánjainak sapkájához hasonlítottá lehetett tenni. Így helyreállt a rend, bár felvenni csak a sarkon szoktuk és csak akkor, ha a Tyótya lesben állt.” (Szandaváry Cs.)

1959-től a politechnikai oktatás, azaz „a munkára nevelés” is bekerült a képzési célok közé - ennek lettünk mi is az „áldozatai”. 1964-ben - amikor minket már csak az érettségire való felkészülés érdekelt - kezdődött a szakközépiskolai képzés, mely különböző változtatásokkal ugyan, de napjainkban is tart.

*

Az 1961-ben induló négy osztályból a mienk volt az egyetlen humán tagozatos. Ez azt jelentette, hogy a reál tantárgyak rovására több humán tárgyú óránk volt, és második nyelvként - az akkor még kötelező orosz mellett - a latint tanultuk (?).

Az oktatáshoz szervesen kapcsolódó politechnikai képzés kezdetben iskolai műhelygyakorlat volt Süle tanár úr irányítása és felügyelete mellett. Később a Zuglói Gépgyár dolgozóinak munkáját tettük még nehezebbé heti egy alkalommal Tóth László vezetésével. Az általunk „PRAKTIKUM”-nak becézett képzés - alapvető célját tekintve - nem tett bennünk sok kárt, viszont céltáblájává vált az osztály humorának.

A tanítási időn túl mindenféle szakkörökbe jártunk, egyesek - főként a lányok - az iskola ének-karának hírnevéhez járultak hozzá, a fiúk pedig az Aranycsapat utánpótlását próbálták megcélolni.

Gimnáziumi létünk elengedhetetlen része volt a KISZ-ben, azaz a Kommunista Ifjúsági Szövetségben való részvétel is. Ez volt annak az időszaknak a legfedhetőbb része.

Tanáraink

DROMMER
Gyuláné
*
matek, fizika
„Dromi”

VARGA
Ernő
*
kémia
„Leó”

Dr. TAS Károly
Osztályfőnök
történelem, latin

DEÁK
Józsefné
*
orosz nyelv
„Dömper,
Tyótya”

SALZMANN
Géznáné
*
magyar
„Rézi”

ZAJTI
Ferenc
*
földrajz
„Zajti-pajti”

RUTTKAY
Lászlóné
*
testnevelés
(leány)
„Aranka”

KOCH
Sándorné
*
Művészettörté-
net, logika,
pszichológia

KERÉKJÁRTÓ
János
*
testnevelés
(fiúk)
„Júnó”

BURJÁN
Ambrusné
*
biológia
„Burján
Anyuci”

Becenevet illetően osztályfőnökünket sem kíméltük, sőt azzal tiszteltük meg, hogy több nevet is kapott: **Oszi, Huba, Taskarcsi** vagy csak egyszerűen: **Karcsi**.

TÓTH
László
*
politechnika
„Tót-Lót”

Deákné **Dömper** elnevezését a felsősöktől örököltük, a **Tyótya** becenevet osztályunktól kapta, mert - ahogy a Bartácska találoán megfogalmazta:
„...volt benne valami tyótyás.”

Ideig-óráig mások is tanítottak a négy év folyamán, de az osztály döntése alapján csak ők kerültek fel tablónkra (és hivatalból az Igazgatónő.)

Valljuk be: az Egressy kültelki gimnáziumnak számított, bár ennek mi akkoriban nem voltunk tudatában. Valójában iskolánk kültelki mivolta előnyünkre szolgált, mivel a politikai szempontból „veszélyesnek” minősített - egyébként emberileg és szakmailag egyaránt kiváló - pedagógusokat büntetésképpen helyezték ide. Így vált az ő kiszolgáltatott helyzetük a mi javunkra és épülésünkre.

	Osztálynévsor 1961-1965.	elment	jött	Éretts.	becenév
1	Baky László	II.-tól		-	
2	Balogh Piroska			+	Pirkó
3	Barta Magdolna			+	Régésztárs
4	Bánkői Judit †			+	Csuti
5	Csabai István			+	Oroszlán
6	Czerván Eszter		III.-tól	+	
7	Csobánczy Jenő			+	Jenci
8	Eredics Éva		II.-tól	+	Csidy
9	Farkas Géza			+	Golyó
10	Gergály Katalin			+	
11	Gőz Erzsébet			+	Trézsi
12	Horváth Emil A. †			+	Hentes
13	Horváth Márta			+	
14	Horváth Lajos		III.-tól	+	
15	Illyés Sarolta			+	Saci
16	Jankovics Károly	II.-tól		-	
17	Judák István			+	Iván
18	Juhász Károly			+	Carolus Pastor
19	Kalászi Mária			+	Marcsi
20	Kaszanyi Lajos			+	Lui
21	Kiss Endre	II.-tól		-	
22	Kozel Győző			+	Lulu
23	Kukoda Tibor †	II.-tól		-	
24	Kulka Margit			+	Móka
25	Lénárt András			+	Bangyi-nigger, Homár
26	Limpár Dezső †			+	Teddy
27	Lukács Béla			+	Cubi
28	Madácsi Imre			+	Vincent
29	Máté Viktória			+	Viki
30	Monostori Klára			+	Maszat
31	Neuwirth Ágnes	II.-tól		-	
32	Nagy Béla Kálmán			+	Béluci, Kálmánka
33	Pandur Katalin			+	Pindur
34	Sandi Mária	III.-tól		-	
35	Somlyai Katalin			+	
36	Szabó Emőke			+	/E/móci
37	Szabó Zoltán †			+	Csünyi
38	Szandaváry Csaba			+	Szanda, Csabicinkó, Csőrös
39	Székely Veronika †			+	
40	Szidovszky Magdolna			+	Szintén Régész
41	Szücs Pál †			+	Ödön, Corsó, Paula
42	Turóczy Eszter		I/2. fé.	+	
43	Varga Benjámín	II.-tól		-	
44	Varga Miklós		IV.-tól	+	
45	Varsányi Éva		II.-tól	+	
46	Vass Lajos †			+	Sav Öcsi
47	Várad Zsuzsanna			+	Mogyoró
48	Várady Zs.Katalin			+	ZséKá
49	Vásárhelyi Veronika †			+	
50	Végh Margit	II.-tól		-	

† 1965 - 2010 között

Ez +Az

Az utolsó padsorok

Valaki egykori órarendje

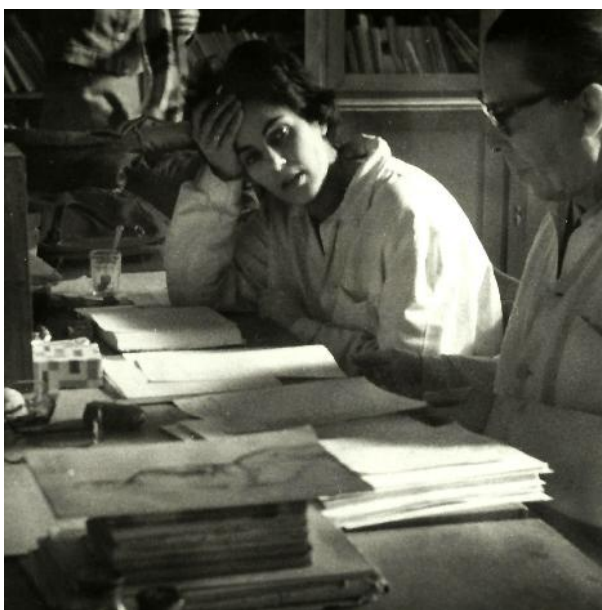
Osztályunk „topmodellje” bemutatja iskolánk 4 éven keresztül divatos iskolai egyenköpenyét, melynek elengedhetetlen tartozéka volt a fehér gallér és öv (ez utóbbi csak a lányoknál)...A köpeny már akkor is ritka látvány volt, hiszen legtöbbször a táskánkban vagy a padban tartottuk...

*

Nemcsak a diákok élete volt nehéz, mint látjuk Drommerné - akibe minden fiú szerelmes volt - a tanárban fejt fogja matek dolgozatainktól...

*

Coniugatio activa és passiva ...ha még emlékeztek rá, hogy mi az... Tas tanár úr készítette, lefotózta és fénykép-formában osztotta szét mindannyiunknak, hogy legyen valami fogalmunk arról, mit nem fogunk tudni soha....

MODUS	A C T I O →		IMPERFECTA		PERFECTA	INSTANS
	TEMPUS		Imperfectum többél 1. a 2. e 4. i 3. meh.		Supinum többél	Imperfectum t. 1-2. 3-4.
INDICATIVUS	PRÆSENS		-or		-us ³ sum	
	PRÆTERITUM		-bar	-ebar	-us ³ eram	
	FUTURUM		-bor	-ar, -ris	-us ³ ero	
CONIUGATIVUS	PRÆSENS		-er	-ar, -ris	-us ³ sim	
	PRÆTERITUM		-rer	-rer	-us ³ essem	
	I.	S. 2. Pl. 2.	-re -mini	-ere -imini		
IMPERATIVUS	II.		S. 2. Pl. 3.	-tor -itor -itor		
	PARTICIPIIUM				-us ³	-ndus ³ -endus ³
	INFINITIVUS		-ri	-i	-us ³ esse	-ndus ³ -endus ³ -essé

MODUS	A C T I O →		IMPERFECTA		PERFECTA	INSTANS
	TEMPUS		Imperfectum többél 1. a 2. e 4. i 3. meh.		Perfectum többél	Supinum többél
INDICATIVUS	PRÆSENS		-o		-i	
	PRÆTERITUM		-bam	-ebam	-eram	
	FUTURUM		-bo	-am, -ōs	-ero	
CONIUGATIVUS	PRÆSENS		-em	-am, -ōs	-erim	
	PRÆTERITUM		-rem	-erem	-issem	
	I.	S. 2. Pl. 2.	-te -te	-te -te		
IMPERATIVUS	II.		S. 2. Pl. 3.	-to -tōte -tōte		
	PARTICIPIIUM		-ns	-ens	-urus ³	
	INFINITIVUS		-re	-ere	-isse	-urum ³ esse
CONIUGATIVUS	GERUNDIUM	Acc. Gen.	ad -ndum -ndi	ad -ndum -ndi		
		Dat. Abl.	-ndo -ndo	-ndo -ndo		
	SUPINUM	Acc. Abl.	-ndum -ndum			-um

Szakkörök

A Tas tanár úr által vezetett történelem szakkör keretében gyakran látogattunk meg a témához kapcsolódó intézményeket.

A Nemzeti Múzeum előtt - 1962.(?) tavasz

A Hadtörténeti Múzeum előtt -1964. ősz

1963. tavaszán ellátogattunk az Országos Levéltárba

1964. május: Burján „Anyuci” benevezett minket valamilyen biológiai versenyre, melyet az az Állatkertben tartottak ...szerencsére senkit nem fogtak ott... -

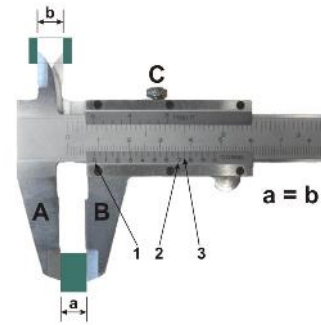

Politechnika

A politechnikai oktatás, mely már az első osztályban megkezdődött, az osztály nyelvén a **PRAKTIKUM** nevet kapta "ám kéremszépen...kéremszépen...kéremszépen...kéremszépen" - idézzük Süle Ferenc politechnikai oktatónk, akinek személye és oktatási módszere mély nyomot hagyott mindannyiunkban.

Részlet Baky László osztálytársunk „**A subler**” c. tragikomédiájából (Főszereplő: Süle Ferenc tanár. Történet 1961-ben.)

„Lassan hazaindul a díszes társaság.
A kabinos s a tanár matat még.
Kutatva keresve a leltári hibát
Holmi tolvajlásra derítenek fényt.
Mikor felpattan az ajtó, tanárunk szörnyűt látott benn.
Csak három subler gubbasztott, a negyediknek lába kelt.
A subler! a subler visította,
s a szívéhez kapott, mint egy szélütött pióca.
A mérég tüze lepte el arcát, S ájulás kergette daliás alakját...
A subler, a subler! Pont az új subler! zihálta hörögve...”

„Süle hitvallása a következő volt: **'A szerszámot teljes egészében ki kell használni!'** Tehát a reszelőnek nemcsak a közepét, hanem teljes hosszát hasznosítsuk....
Jelszó: **'Kétszer mérj, egyszer vágj!'** ... Ez annyira tetszett nekünk, hogy a Taskarc síval lefordítottuk, és latinul is felírtuk:
'Bis metire, semel seca!'

...igen ügyetlen voltam, ezért a vizsgadarab elkészítésére - ez egy kis kalapács fej volt - kéresemre apám a lakatos kollégáját vette rá. Nagyon óvatos voltam, mert nem lehetett feltűnően jó a vizsgadarab, s erre figyelmeztettem. Erre a pasas küldött egy szépséges kalapácsot...a... Süle viszont erre is csak 2-est adott.”. (Barta M.)

„...a fűrészlapot 'ettől eddig'(teljes hosszúságában) megvettük, ezért ettől 'eddig használjuk'-
... a sokszor hangoztatott felszólítás többször eszembe... jutott, mikor valamilyen barkácsolási
munkát csináltam otthon: 'Kétszer mérd, egyszer vágj!' ” (Farkas G.)

*

„Reggel azt hittem, hogy nem jön be (Süle), mivelhogy beteg. De Eszter mondta, hogy látta be-
jönni a tragacsán. És tényleg ő volt. A műhelyben nem volt fűtve, így az osztályban csiszoltuk a
pákatartót és a kalapácsot. Ez a barom a pákatartót még egyszer leosztályozta. A kalapácsom
még nem volt kész, az ellipszis hiányzott róla. Erre elkezd, hogy 'ám kérem szépen ennek lega-
lább idáig kell érni. És ám ez nagyon rozsdás. És a magatartással is baj van kérem szépen. Am.
Kérem szépen'...” (Máté Viki)

*

„...Süle tanár úr mondotta, ... hogy 'komppal mentem át a hídon'.” (Csobánczy J.)

*

„... 'Ámkéremszépen a reszelőt inentől idáig megvettük, inentől idáig használni is kell!' Ez
olyan nagy hatással volt ránk, hogy azon nyomban a cigarettára is kötelezővé tettük....
Történt egyszer, egy hétfői napon, ... előírás szerint állok a munkapad mellett és reszelgetek.
Persze a vasárnapi fehér ingemben, gondosan kockára fésült frizurával. Süle tanár úr oldalról,
félíg mögöttem megállt és hosszasan, megbotráncozva nézett. Amikor már nem bírta tovább
felkiáltott: 'Hű-ha kérem! Ámkéremszépen, te fiacskám úgy nézel ki mint egy lizoformos pla-
kát!' 'Az hogy néz ki tanár úr?' - kérdeztem én, mert ilyen dolgokban még igen fejletlen vol-
tam. 'Hát pont úgy mint te!' Nem mondom, hogy ez a válasz kielégített volna, de éreztem,
hogy tovább nem feszíthetem a húrt, jobb, ha meghúzom magam. Később aztán megenyhült irá-
nyomban, sőt bevett a triciklis portyázó csapatba is. Ez azt jelentette, hogy az ő irányításával
végigjártuk a környező üzemeket és mindenféle értékes vasdarabokat és drótokat szedtünk
össze a praktikum számára.” (Szandaváry Cs.)

